

NOVEMBER, NEE DANK U?

November is bij uitstek de maand van dichters en schrijvers, van vallende bladeren, wind en regen, herdenkingen, vieringen en huilende varkens. Jaja, lees maar verder.

Maar niet voor mij en nooit geweest: te donker, te koud en nat, te duur, hoho. De tijd dat ik nog geen bier dronk, niet rookte, niet achter het vrouwvolk liep en geen werk vond...

Want ik was maar tien jaar kreeg ik op 30 oktober een emmer in mijn handen gestopt met daarin een handborstel, staalborstel, puimsteen en spons en ik wist hoe laat het was.

Ik kon de drie familiezerken gaan proper maken op het kerkhof. De dag nadien moest ik mee met mijn pa naar de bloemist om de bestelde chrysanten op te halen. Eigenlijk een lichtpuntje in mijn duistere periode die op komst was. Het was er warm en de wachtende chrysanten toverden de serre om in wit en geel. De grote bolvormige bloemen deden mijn mond open vallen. En ik vroeg mij steeds af van waar ze kwamen.

Hoe de bloemist dit gedaan kreeg en hoeveel hij zou aanrekenen. Bij iedere groep stond een bordje met een 4, 5, 6... Dat was niet de prijs, maar het aantal bollen. Echt prachtige bloemen. Meer kunstwerkjes van de natuur en de vakman: allen gelijk, even hoog, even wit of geel!

Als we dan naar het kerkhof gingen met de in gazettenpapier ingepakte juweeltjes hoorde ik mijn pa wel twintig maal zeggen: "*Veurzichtig kleinen, dan ze nie afbreken.*" Na de controle van mijn kuiswerk werden ze in putjes geplant op de zerk en begoten met kerkhofwater waar ik later de samenstelling van leerde kennen. Tegen de valavond waren al heel wat graven omgetoverd tot chrysantentuintjes.

Maar mijn novembertrauma was nog niet compleet want, 's anderendaags op 1 november naar de vroegmis met mijn ma. Daarna allen naar het kerkhof en nog één en nog één. Hoe mooi ik de bloemen ook vond, ik kon er geen meer zien!

Wat ik wel ervaarde was dat ik mensen - en de kerkhoven liepen er vol van - de bloemen zag tellen op andere graven; '*n een anderen zijn rekening maken* was toen zeer in de mode. De graven waarop niets stond, waren voer voor de roddels de komende dagen.

2 november: Allerzielen. Opnieuw naar de mis en het kerkhof! Niet iets waar een tienjarige zit op te wachten maar zo was het en zal het nooit meer zijn. Als

ge dan tot de jaren van verstand gekomen bent, ervaar je dit helemaal anders en vanaf dan zoals het moet.

Het is de plaats bij uitstek van bezinning en besef dat daar mensen begraven liggen die u gemaakt hebben tot wat u nu bent.

En dan bedoel ik niet alleen ouders of grootouders, maar ook vele anderen die een roze draad in uw leven waren: familie, leraars, dokters... en echte vrienden en gelijkgestemden.

De chrysanten en bloemstukken wegen niet op tegen uw aanwezigheid en inleving. Iedereen denkt dan: *“Ik moet iets meer komen.”* Maar eens de malle molen van het dagelijks leven terug op gang komt, is het goede voornemen nog moeilijk in te vullen. Vooral voor de werkende mens. Dus, wij de gepensioneerden, lossen dit wel op!

Zeg nooit zomaar chrysant tegen de chrysant. Want het is geen *‘kerkhofbloem’*. Bij ons mogelijks nog, maar niet in het buitenland. Ze heeft ook geen Belgische oorsprong maar kwam 2500 jaar geleden uit China... toen ze nog niets namaakten. Het is ook een geboortebloem van november en het symbool van vriendschap en vrolijkheid.

In China maken ze er zelfs thee met een lichtzoete smaak van; verkoelend en helend tegen acne en eczeem.

In Japan is men zot van de gele variëteit want deze staat voor *‘onsterfelijkheid’*, groter kan de tegenstelling met ons niet zijn.

Frankrijk en Duitsland houden het bij de witte en die staan daar symbool voor de waarheid, ja man!

Nederland spant de kroon en schenkt een chrysanthe bij het vieren van een dertienjarig huwelijk. Wij moeten veel langer wachten, hoho.

Ook al zijn wij niet de uitvinders, toch mogen we ons rekenen bij de grootste kwekers van deze prachtige bloem. De grote bollen zijn wat verdrongen door de kleinbloemige reuzepotten maar het blijft een prachtige plant. Wie weet komt er eens niet een zomervariant voor op de zettingen. Oei, schiet niet op de pianist! En wat die huilende varkens betreft, wel in mijn en uw jeugd jaren was het geen rariteit dat mensen in een stal ieder jaar een varken kweekten voor de slacht. Ik had een nonkel die dat ook deed en in november als 'den tsu' op ontploffen stond kwam de beenhouwer-slachter met de houten hamer en zijn messen.

Ik ben er éénmaal getuige van geweest en het is mij altijd bij gebleven. Het geschreeuw, de stank van het afbranden, het bloed en... De hesp, bloedworsten en kopvlees kon ik achteraf wel smaken. Ja, zo was het en...

1961: **Bekegem-Aalwege-Kolegem.**

Drie gehuchten die moesten fusioneren van de Staat. De inwoners hadden mogen stemmen voor of tegen de fusie. De nee-stemmen wonnen, maar zes maand later woonde iedereen in 'BAK', of beter in 'den bak'.

Maar het was wat het was en het zou niet de laatste maal zijn dat de democratie met de voeten zou worden getreden. Alles ging er zijn normale gang en iedereen bleef nog zeggen waar ze geboren waren en woonden en de vinkenmaatschappij bleef 'De Bekezers' noemen.

Eind oktober zit voorzitter Mon met een paar volgelingen aan de toog in het lokaal en ze beginnen over de prachtige grafzerk die hij voor zijn overleden ouders zelf gemaakt heeft. Mon was een handige Harry, kon zowat alles en schilderde als de beste. De zerk was volledig betegeld met stukjes mozaïek en boven de letters had hij een prachtige vink geschilderd. Iedere eerste november was het file aan het graf van zijn pa, de oud-voorzitter.

Eén groot probleem: ieder jaar waren op Allerheiligen de vier mooie chrysanten verdwenen, tot spijt en schaamte van de familie Mon.

Hij had al alle trucs van de foor gebruikt om ze op het kerkhof terug te vinden en de dief ook. Maar deze was ook leep!

Lokaalhouder Dré vertelt in bed het verhaal aan zijn madam en ze zegt dat ze hoofdpijn heeft en trekt aan de flos, van het licht, hèlla!

Plots schrikt Dré want op de schouw licht een Lievevrouwbeeldeke op in groen en blauw. Hij steekt het licht aan en ziet daar inderdaad een beeldje staan, maar nu zonder licht. Zijn half slapende vrouw zegt dat ze dit van de pastoor gekregen heeft. Iets nieuw uit Lourdes-Oostakker, dus geen mirakel. Of toch?

's Anderendaags gaat hij bij Mon en zegt dat hij de oplossing heeft en de dief Allerzielen zal vieren in den echten bak! 's Avonds stampt hij - toevallig? - tegen het beeldje dat in stukken spat op de grond. Zijn madam is kwaad, zeer kwaad. Hij moet het opkuisen en in de zetel slapen. Maar deel één van zijn plan is gelukt. Hij haalt de lichtgevende laag van de brokstukken, maakt ze heel fijn en gaat ermee naar Mon.

Het is 31 oktober, namiddag: Mon staat klaar met zijn vier prachtige chrysanten en Dré strooit wat fijn lichtgevend poeder tussen de bloemblaadjes en op de bladeren. Geen kat dat het kan zien! Het graf is weer een juweeltje. Maar voor hoelang?

Om vijf uur in de morgen op 1 november lopen drie mannen op het donkere kerkhof: Dré, Mon en de champetter. De vier potten zijn opnieuw weg. Graf per graf belichten ze de witte chrysanten een paar seconden en doven dan hun zaklamp. Na tien graven is het al prijs. Bij het doven lichten de chrysanten en blaadjes efkes op. Ze zijn gevonden en aan de namen op het graf weten ze ook waar ze de dief moeten zoeken.

Het is vinkenier Fiel die het nooit heeft kunnen verkroppen dat Mon ooit - veertig jaar geleden op 1 november op het kerkhof - zijn lief heeft afgenomen. Ja man! Fiel zat in den bak, Mon mocht met zijn vélo naar Oostakker-Lourdes om een nieuw beeldje en de champetter heeft nooit geweten hoe hij dat moest verwoorden in zijn verslag.

Moest er iemand geïnteresseerd zijn in zo een lichtgevend beeldje, bel gerust. Ik heb er van Pamela Anderson, Betty Van Wanten...

Maar voor Maria moet ge naar Oostakker bellen, hoho.

Lucien van GENT